

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Проектні технології в соціально-педагогічній роботі»

2023-2024 навчальний рік

Освітня програма: «Соціальна педагогіка».

Спеціальність: 231 Соціальна робота.

Галузь знань: 23 Соціальна робота.

Рівень вищої освіти: II (магістерський).

Викладач	Петровська Катерина Володимирівна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/fdsso/structure-fdsso/kaf-social-pedagogy/composition-kaf-social-pedagogy/etrovskyka/
Контактний телефон	-
Е-mail викладача	ev_petrovska@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Щоп'ятниці з 13.00 до 14.00

Форма навчання	Кількість кредитів/годин	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Звітність
денна	3/90	10	14	66	екзамен

Семестр: II семестр

Мова навчання: українська.

Ключові слова: проект, технології, соціальна робота, соціальна педагогіка.

Мета курсу: розвиток професійної компетентності здобувачів вищої освіти, сприяння у засвоєнні ними теоретичних знань, практичних умінь, оволодінні основами соціально-педагогічного проектування як інструменту професійної діяльності, формування практичних навичок використання проектного підходу до розв'язання соціально-педагогічних проблем, вдосконалення своїх здобутків в галузі соціальної роботи.

Предмет курсу: теоретико-методичні основи технології проектування.

Програмні компетентності:

ЗК-2 Здатність розробляти і управляти проектами.

ЗК-3 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК-10 Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій.

СК-15 Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проектів і технологій.

Результати навчання:

ПРН-7 Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження.

ПРН-1 Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН-13 Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПРН-19 Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проекти і технології.

Зміст курсу:

Тема 1. Проектування: природа, сутність, методологія. Загальне уявлення про проектування, історія виникнення проектного знання. Роль курсу у формуванні й вдосконаленні професійних знань та умінь майбутніх соціальних педагогів. Проектування: загальний історичний огляд. Теоретичні основи методу проектів. Поняття «проект». Застосування методу проектів у педагогіці. Загальне уявлення про проектне мислення, його складові та шляхи формування. Методологічні основи проектування педагогічних систем.

Тема 2. Проектна компетентність особистості. Сутність, структура та зміст проектної компетентності особистості. Поняття проектна компетентність особистості. Time-management, як спосіб проектування власної діяльності. Цілевизначення, планування і аналіз часу за допомогою методів Time-management. Планування дня за допомогою методу «Альпи»; метод структурованої уваги; матриці визначення пріоритетів при плануванні (за Ейзенхауером, С. Кові); метод «п'ять пальців» (по Л. Зайверту). Планування за системою Б. Франкліна. Метод планування за принципом В. Парето. Інструменти організації часу. Особливості формування проектної культури соціального педагога (соціального працівника).

Тема 3. Основи та практичне значення соціального проектування. Соціальне проектування як засіб перетворення навколишньої дійсності. Мета, завдання, форми та види проектної діяльності. Сутність соціального проектування як особливого виду діяльності. Компоненти (елементи) соціального проектування. Етапи соціального проектування. Стратегії проектної діяльності. Методи і методики соціального проектування. Сучасні концепції соціально-проектної діяльності (соціальна інженерія, соціальна утопія, антиутопія та дистопія). Підходи до соціального проектування (об'єктивно-орієнтований, проблемно-орієнтований, суб'єктивно-

орієнтований (тезаурусний). Типології соціальних проектів. Престиж-проекти и псевдопроекти як неефективні способи проектування.

Тема 4. Соціально-педагогічне проектування як педагогічна технологія. Концептуальні основи соціально-педагогічного проектування. Специфіка соціально-педагогічного проектування: визначення, принципи. Основні завдання соціально-педагогічного проектування. Соціально-педагогічний проект. Довід соціального проектування у сфері соціальної роботи (на прикладі Германії).

Тема 5. Технологія розробки соціально-педагогічного проекту. Концептуальні основи соціально-педагогічного проектування. Життєвий цикл проекту. Концепція соціально-педагогічного проекту. Встановлення переліку та порядку заходів по реалізації проекту. Загальна логіка соціального проекту. Поняття і порядок структуризації проекту. Методи та моделі структуризації проекту. Визначення концепції проекту. Форми організації проектів (за Р. Мінцбергом). Технологія вартісного аналізу проекту методом освоєного обсягу. Текстове оформлення соціально-педагогічного проекту. Поняття апікаційної форми. Компоненти текстового оформлення проекту. Способи планування проектів: діаграма Гантта, сітьова діаграма, ієрархічна діаграма. Заклучна форма проекту як тексту.

Тема 6. Проектний менеджмент. Характеристика процесу управління проектом. Поняття управління проектом (проектний менеджмент). Середовище реалізації проекту. Складові системи управління соціальними проектами. Метод мозкової атаки, як спосіб колективної розумової роботи. Професійний мозковий штурм – метод синектики. Ділова гра, як спосіб прийняття управлінських рішень шляхом гри. Метод фокальних об'єктів – спосіб конструювання нового об'єкта. Метод контрольних запитань та створення сценаріїв. Моніторинг та оцінка соціальних проектів. Поняття моніторингу. Процедура моніторингу соціальних проектів. Сутність та види оцінки соціальних проектів. Еволюція оцінки соціальних проектів. Моніторинг та оцінка в ході виконання та по закінченні проекту. Оцінка інвестиційних соціальних проектів.

Методи навчання: викладення теоретичного матеріалу з використанням опорного мультимедіа-конспекту; постановка проблемних питань, застосування міні-дискусії, виконання пошукових і творчих завдань із використанням теоретичного матеріалу; робота малих творчих груп; самостійний пошук необхідної довідкової інформації в різноманітних електронних ресурсах; консультації викладача. Семінарські заняття у формі тренінгів, дебатів, аналізу кейсів, а також написання самостійної роботи та участь у діловій грі.

Політика курсу: заняття проводяться у формі дискусій, мозкових штурмів; висловлювання власної точки зору заохочується; роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (50% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів); перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний); списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів); мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття; відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання; за об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: мультимедійне обладнання, інтерактивні дошки, ноутбук.

Система оцінювання та вимоги:

Поточний контроль

Денна форма

Тема 1.					
Лекційне заняття	Семінарське заняття	Самостійна робота	Індивідуально-дослідні завдання	Тестування за темою	Підсумкові бали
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 2.					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 3.					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,25/0,25 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 4.					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 5.					
-	відвідування – 1 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 6.					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Загалом					150
Підрахунок					
Середнє арифметичне 150 \ 3 кредити = 50 балів максимум / 35 мінімум					

Поточний контроль здійснюється за результатами усіх виконаних завдань, передбачених планами семінарських, самостійних, індивідуальних робіт тощо. Нарахування рейтингових балів здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання (не пізніше ніж за тиждень після проведення семінарського заняття), систематизованих для кожного з видів робіт та представлено на електронній навчальній платформі Moodle БДПУ.

Підсумковий контроль

Допуск до підсумкового контролю здійснюється якщо здобувач вищої освіти набрав прохідний бал (35 балів). Підсумковий контроль здійснюється в усній формі (відповіді на перелік запропонованих питань).

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час екзамену.

Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$m = \frac{3K_1 + 3K_2 + 3K_3 + 3K_4}{n} + 50 = 100$$

де m – кількість набраних балів за вивчений курс;

n – кількість залікових кредитів;

50 балів – екзамен.

Поточне тестування та самостійна робота						Середнє арифметичне за поточну роботу	Екзамен	Сума
Тема 1		Тема 2		Тема 3				
1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2			
25		25		25				
Тема 4		Тема 5		Тема 6				
4.1	4.2	5.1	5.2	6.1	6.2			
25		25		25				

Шкала оцінювання ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX
1-34	F

Список рекомендованих джерел:

Базова

- «Управління проектами»: навчальний посібник до вивчення дисципліни для магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент міжнародних проектів», «Менеджмент інновацій», «Логістика» / Уклад.: Л.Є. Довгань, Г.А.Мохонько, І.П.Малик. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
- Актуальні питання соціальної роботи : навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін. ; ред. кол.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В. Силантьєва. Ужгород: РІК-У, 2023. 420 с.
- Безпалько О. В. Соціальне проектування. Навчальний посібник. К., 2010. 127 с.
- Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за заг. ред. І. Звереві. 2-ге вид. Київ, Сімферополь : Універсум, 2013. С. 504-509.
- Зимівець Н. В. Формування проектної компетентності особистості в освітньому середовищі шляхом реалізації соціальних ініціатив / Режим доступу: http://distance.dnu.dp.ua/ukr/conference/2015/osvitniy_dosvid_v_Ukraini/Zimovets.pdf.
- Киричук В.О. та ін. Технології проектування в практиці роботи загальноосвітнього навчального закладу: теоретико-практичний аспект : посібник. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2014. 336 с.
- Крайнік О.М.. Планування проектних дій: навчально-методичний посібник для студентів ЗДІА спеціальності 8.18010013“Управління проектами» денної форми навчання. Запоріжжя, ЗДІА, 2015. 80 с.
- Методичні рекомендації з управління проектами. К, Мін. оборони України, 2019. 50 с.
- Ноздріна Л.В. Управління проектами: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 432с.
- Прийняття проектних рішень: Навчальний посібник / Фещур Р. В., Кічор В. П., Якимів А. І., Тимчишин І. Є., Янішевський В. С., Лебідь Т. В., Самуляк В. Ю., Когут І. В., Шишковський С. В. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. 220 с.
- Фесенко Т. Г. Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій: навч. посібник; Харк. нац. акад. міськ. госпва. Х. : ХНАМГ, 2012. 181 с.

Допоміжна

1. Костєва Т.Б. Особливості технології проектування в соціальній сфері. Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «КиєвоМогилянська академія». Серія : Педагогіка. 2016. Т. 270. Вип. 258. С. 47–51. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchduped_2016_270_258_11.
2. Нагорна Г.О. Використання соціального проектування у процесі підготовки та реалізації державних реформ. Ефективність державного управління : зб. наук. пр. 2015. Вип. 42. С. 94–99.
3. Шкуро В.П. Підвищення якості реалізації соціальних проектів. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Серія : Психологічні науки. 2012. Т. 2. Вип. 9. С. 265–269.
4. Furman M., Гелецька І., Калаур С., Сорока О. Методичні та практичні аспекти стимулювання студентів до особистісного розвитку у процесі проектної діяльності: міжнародний контекст співпраці. Соціальна робота: виклики сьогодення : зб. наук. пр. за мат-ми VIII Міжнар. наук.-практ. конф. / за заг. ред. В.А. Поліщук, С.М. Калаур, Г.І. Слосанської. Тернопіль : Вектор, 2019. С. 131–136.
5. Петровська К. В. Формування проектної компетентності майбутніх соціальних працівників. Розвивальний потенціал сучасної соціальної роботи: методологія та технології: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (15 – 16 березня 2018 року, Київ) / за ред. Ю.М. Швалба. Київ: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2018. 258 с. / 143-147.
6. Петровська К. В. Формування основ проектної компетентності майбутніх надавачів соціальних послуг в умовах закладу вищої освіти. Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти: збірник наукових статей / Бердянський державний педагогічний університет ; укладач Петровська К. В. Бердянськ, 2019. С. 125-130.
7. Петровська К. В. Проектування професійного бренду викладача закладу вищої освіти. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки: зб. наук. пр. Вип. 2. Бердянськ: БДПУ, 2022. 491 с. / С. 335-344.
8. Алюшина Н. О. Тайм-менеджмент : Мистецтво планувати та управляти своїм часом. К. : Національна академія державного управління при Президенті України, 2008. 119 с.
9. Вайнола Р. Х. Технології соціально-педагогічної роботи. Курс лекцій для студентів спеціальності 6.010105 «Соціальна педагогіка» денної і заочної форми навчання / Вайнола Р. Х. К. : КМПУ ім. Б. Грінченка, 2008. С. 84-95.
10. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide) Fifth Edition, PMI, 2013. 589 p.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>
2. Сайт БДПУ <http://bdpu.org>
3. Медіатека ФДССО.
4. Електронна підтримка навчання Moodle <https://edu.bdpu.org/login/index.php>.